

اولین کارنامه دولت سیزدهم در رشد اقتصادی؛

اقتصاد ایران بزرگ‌تر شد

در حالی که متوسط رشد اقتصادی در دهه ۹۰ به نزدیک صفر یعنی ۰/۳ درصد رسیده بود، در ۴ سال اخیر متوسط رشد تشکیل سرمایه منفی بوده، یعنی تشکیل سرمایه حتی نتوانسته جبران‌کننده استهلاک سرمایه باشد. با تمام این مشکلات دولت اتخاذ راهبرد «رشد آفرینی غیر توری» با استفاده بهینه از ظرفیت‌های اقتصاد ملی، توسعه تجارت خارجی، رعایت انضباط مالی، حذف رانت و ایجاد شفافیت و جلوگیری از هدر رفت منابع و رعایت عدالت بین احاد جامعه و در پهنه سرزمین در دستور کار قرار گرفت. یکی از اقدامات مؤثر دولت سیزدهم که در افزایش تولید ناخالص داخلی کشور تأثیر زیادی داشت، گسترش واکسیناسیون و مهار بحران کرونا در مدت کوتاهی بود. مهار کرونا باعث شد تا کسب و کارها و حتی واحدهای صنعتی با ظرفیت بیشتری به کار بپردازند و تأثیر خود را بر رشد اقتصادی بگذارند. هرچند نتایج این سیاست‌ها و اقدامات بر افزایش ظرفیت تولید زمان‌بر است، اما آمارهای رسمی نشان می‌دهد که شرایط اقتصادی به سمت جلو حرکت می‌کند. براساس گزارش مرکز آمار، روند بهبود تولید ناخالص داخلی در شش‌ماهه نخست ۱۴۰۰ به ۵.۹ درصد رسیده است. دولت از یکسو هزینه‌های خود را مدیریت کرده و از سوی دیگر زمینه فعالیت بخش خصوصی را افزایش داده، به طوری که در شش ماه اول سال در حالی که رشد مصرف بخش دولتی ۵.۱ درصد بوده رشد مصرف بخش خصوصی به بیش از ۱۲ رسیده است. موضوعی که نشان‌دهنده بهبود رکود اقتصادی حاکم بر کشور است.

با سال ۱۳۹۹ با رشد ۴/۱ درصد، معادل ۱/۸ درصد بیشتر رشد کرده است. در زیرگروه صنایع و معادن بدون نفت نیز شاهد عملکرد بهتری نسبت به سال قبل از آن هستیم. در سال ۱۳۹۹ رشد این زیرگروه ۳/۳ درصد بوده که در سال ۱۴۰۰ به ۴/۱ درصد افزایش یافته است.

در زیرگروه صنایع و معادن، استخراج نفت و گاز هم رشد قابل توجهی داشته و از ۵/۶ درصد در سال ۱۳۹۹ به ۹/۷ درصد در سال ۱۴۰۰ رسیده است. در این سال بخش صنعت کشور نیز رونق بیشتری داشته است. در حالی که در سال ۱۳۹۹ این بخش ۱/۸ درصد رشد داشته است در سال گذشته این رشد به ۳/۱ درصد افزایش یافته است. اما بخش ساختمان در سال گذشته با افت همراه بوده است به طوری که در این سال رشد این بخش ۳/۹ درصد بوده در حالی که در سال ۱۳۹۹ شاهد رشد ۶/۳ درصدی بخش ساختمان بوده‌ایم. در فصل زمستان سال گذشته نیز رشد این بخش منفی شده و به منفی ۳/۴ درصد رسیده است. در گروه خدمات نیز پس از پشت سر گذاشتن نسبی پاندمی کرونا و بازگشایی کسب و کارها این گروه رشد قابل توجهی داشته است. بدین ترتیب در حالی که گروه خدمات در سال ۱۳۹۹ منفی ۱/۳ درصد رشد داشته در سال گذشته این نرخ به ۴/۵ درصد رسیده است.

این روند در زیرگروه‌های خدمات نیز قابل مشاهده است. برای مثال در زیربخش عمده و خرده فروشی و هتل و رستوران در حالی که در سال ۱۳۹۹ این بخش ۴/۱ درصد عقب‌گرد داشته است در سال گذشته با رشد ۳/۶ درصدی همراه شده است. در زیرگروه حمل و نقل و انبارداری نیز رشد یک درصدی سال ۱۳۹۹ به ۴/۹ درصد در سال ۱۴۰۰ افزایش یافته است.

ایران، در سال گذشته نرخ رشد اقتصادی ایران به ۴/۳ درصد رسید که این نرخ برای اقتصاد بدون نفت ۳/۵ درصد محاسبه شده است. بدین ترتیب اقتصاد کشور در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۹ برابر با ۳/۳ درصد رشد کرده است. در خصوص اقتصاد غیرنفتی نیز شاهد رشد قابل توجهی هستیم. نرخ رشد اقتصاد بدون نفت در سال ۱۳۹۹ تنها ۳ دهم درصد بوده که در سال گذشته به ۳/۵ درصد افزایش یافته و براین اساس، در این بخش نیز اقتصاد ۳/۲ درصد بزرگ‌تر شده است.

بر اساس آخرین نتایج حساب‌های ملی فصلی مرکز آمار ایران، محصول ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ در سال ۱۴۰۰، به رقم ۷۵۶۹ هزار میلیارد ریال با نفت و ۶۵۱۱ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده است، در حالی که رقم مذکور در سال گذشته با نفت ۷۲۵۴ هزار میلیارد ریال و بدون نفت ۶ هزار و ۲۸۹ هزار میلیارد ریال بوده که نشان از رشد ۴/۳ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت و ۳/۵ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت در سال ۱۴۰۰ دارد.

تنها گروه کشاورزی عقب ماند

در سال گذشته و براساس آمار و اطلاعات ارائه شده از سوی مرکز آمار ایران، از میان گروه‌های اصلی تنها کشاورزی با رشد منفی مواجه بوده و سایر گروه‌ها رشد مثبتی را تجربه کرده‌اند. در این سال رشد گروه کشاورزی منفی ۳/۷ درصد بوده که نسبت به سال ۱۳۹۹ که رشد این گروه ۳/۵ درصد بوده افت قابل توجهی داشته است. اما در گروه صنایع و معادن، نزدیک به ۲ درصد رشد بیشتری نسبت به سال ۱۳۹۹ داشته‌ایم. در این سال رشد این گروه ۶ درصد محاسبه شده است که در مقایسه

بر اساس نتایج حساب‌های ملی فصلی مرکز آمار ایران، محصول ناخالص داخلی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ در شش ماهه اول سال ۱۴۰۰ به رقم ۳ هزار و ۶۶۰ هزار میلیارد ریال با نفت و ۳ هزار و ۱۳۶ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسید. در حالی که رقم مذکور در مدت مشابه سال قبل با نفت ۳ هزار و ۴۵۶ هزار میلیارد ریال و بدون نفت ۳ هزار و ۱۲ هزار میلیارد ریال بوده که نشان از رشد ۵/۹ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت و ۴/۱ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت در شش ماهه اول سال ۱۴۰۰ دارد. نتایج محاسبات حاکی از آن است که رشته فعالیت‌های گروه کشاورزی منفی ۴/۳ درصد، گروه صنایع و معادن ۹/۵ درصد و فعالیت‌های گروه خدمات ۴/۸ درصد نسبت به شش ماهه اول سال ۱۳۹۹ رشد داشت.

اقتصاد ایران ۳/۳ درصد بزرگ‌تر شد

با تداوم روند مثبت اقتصاد، در کل سال ۱۴۰۰ اقتصاد ایران ۳/۳ درصد بزرگ‌تر شد. اقتصاد ایران در سال‌های گذشته نوسان زیادی را تجربه کرده است، در سال ۱۳۹۱ با رشد منفی ۸/۶ درصد مواجه بود و در سال‌های بعد اندکی توانست این رشد منفی را جبران کند، اما در سال ۱۳۹۴ دوباره رشد اقتصاد ایران صفر شد تا اینکه در سال ۱۳۹۵ رشد دو رقمی ۱۴/۲ درصد را ثبت کرد. در حالی که در سال ۱۳۹۶ همچنان رشد اقتصاد کشور با ۴/۸ درصد مثبت باقی ماند، ولی از سال ۱۳۹۷ وارد یک سرشاری شد به طوری که در این سال اقتصاد ایران ۴/۷ درصد کوچک‌تر شد. در سال ۱۳۹۸ نیز رشد منفی ۴/۲ درصد فشار بیشتری به اقتصاد وارد کرد و در نهایت در سال ۱۳۹۹ توانست پس از چند سال رشد اندک یک درصدی را تجربه کند. اما براساس تازه‌ترین گزارش مرکز آمار

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱